

Fältjägarbulletinen

*Språkrör för fältjägare i förskingringen
utgiven av Föreningen Fältjägare i Stockholm*

Årgång 4
2009

Fältjägare Bert-Ola Henriksson Nordenberg i Jämtlands jägarbataljons uniform m/1791 med officersknapp m/1779. Han deltog vid sommarens ceremoni vid Bleckåsen. I hans hatt m/1805 en grön ståndare, kordong av mässing och rödblått regementsmärke från 1807. Bert-Ola bär huggare vid vänster höft samt ränsel (kanske med bulkruka) och mattornister. Läs reportaget om ceremonierna vid Bleckåsen och Skalstugan på sidorna 3–6.

Foto: Ulrika Kämpe

Föreningens styrelse

ordf. Thor-Lennart Loo; v. ordf. Michael Calmhede; sekr. Björn Wallin; klubbmästare: Sven Boman; kassör Arne Sjöblom; 1:e fanförare och redaktör Jan Henrik Bergqvist; 2:e fanförare Bo Gunnarson; rekrytering Gunnel Boman; bitr. kassör Emilie Tonogai; bitr. klubbmästare och bitr. för rekrytering Leif Herlitz; övrig ledamot Anders Raneryd.

Redaktörens rader

Får jag börja med att tacka Dig som läsare av denna tidning för visat tålamod. Detta nummer av Fältjägarbulletinen är försenat, mer försenat än önskvärt, men väntar man på något gott så ... ja, Du vet uttrycket. Till stor del återfinns orsaken i brist på manuskript. Artiklar med anknytning till regementet är också av naturliga skäl en bristvara när regementet är ett minne blott. Men får jag be er alla – hjälp till att bibehålla minnet av gångna tider på regementet samt tiden med kamrater och kollegor inom kaserngrindarna, ute på repetitionsövningar eller utlandstjänstgöringar.

Alla har vi minnen att plocka fram och alla gläds vi åt tillbakablickarna när någon annan skriver. Helt säkert kan även Du göra slag i saken och pränta ner något, långt eller kort. Manuskript om något kulturellt i Jämtland tas också gärna emot. Välkommen att skriva ett litet kåseri i vår gemensamma tidning!

Aktuella tilldragelser i föreningen speglas på vår webbsida på Internet dit adressen är: www.ffjs.se Där annonseras även kommande program – både egna och andra kamratföreningars – och små dagen-efter-rapporter kan hittas under rubriken Aktiviteter respektive Dagboken. Information på våra webbsidor är det snabbaste och billigaste sättet att nå ut till medlemmarna. Du som inte har Internet får denna tidning och programöversikt med reguljär post litet mer sporadiskt.

Jan Henrik Bergqvist

Stå på vakt i kyligt väder
Tarvar varma, tjocka kläder.

Innehållsförteckning:

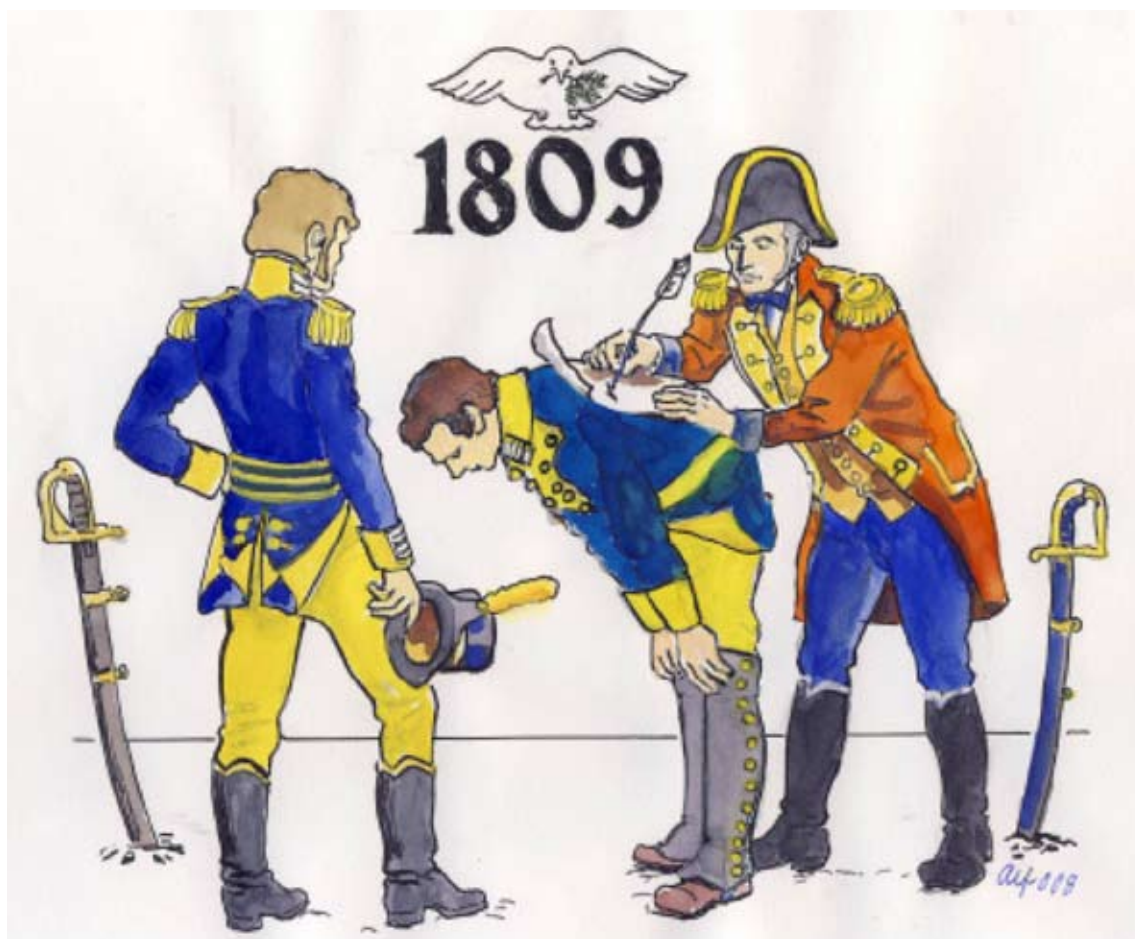
- 3 Minnesceremoni i Bleckåsen
- 7 Är 9 en ödessiffra ?
- 8 Ordföranden har ordet
- 9 Dans i utrikes tjänst, III
- 10 Erik Jerklandhistorier
- 11 Bo Bostrand, en idrottslegend
- 14 Resa till Östersund 2010 till invigning av nya museet
- 15 Beredskap – någonstans i Sverige
- 15 Idrottsföreningen 100 år
- 16 Chefen I 19, överste Jan Mörtberg
- 18 Kan siffror tala?
- 19 Sture Fornwall till minne
- 20 Nya blickfång vid kasernområdet

Fältjägarbulletinen

ingår i medlemsavgiften och utkommer tills vidare med ett nummer per år. Bidrag i form av bilder och manuskript välkomnas.

Redaktion: Jan Henrik Bergqvist, jan.henrik@telia.com
Bildlayout: Gunnar Sundin

Valhallavägen 160, 115 24 Stockholm
Tryckeri: FOI Repro

Historisk svensk-norsk fredsöverenskommelse år 1809 högtidlighölls vid en ceremoni vid Bleckåsen i Jämtland den 25 juli 2009

Bakgrund i konzentrat

Frankrike, Ryssland och Danmark bildade 1807 ett förbund med en målsättning att dela på Sverige. Delningen skulle ske i höjd med Göta kanal. I februari 1808 började det ryska anfallet på Finland och i mars 1809 förklarade Danmark krig mot Sverige.

Krigsläget för Sverige var våren 1809 mycket kritiskt. Ryssland drev under vintern 1808 och våren 1809 de svensk-finska styrkorna över Torneå, in i Sverige ner till Västerbotten. De fransk-danska styrkorna hotade i söder.

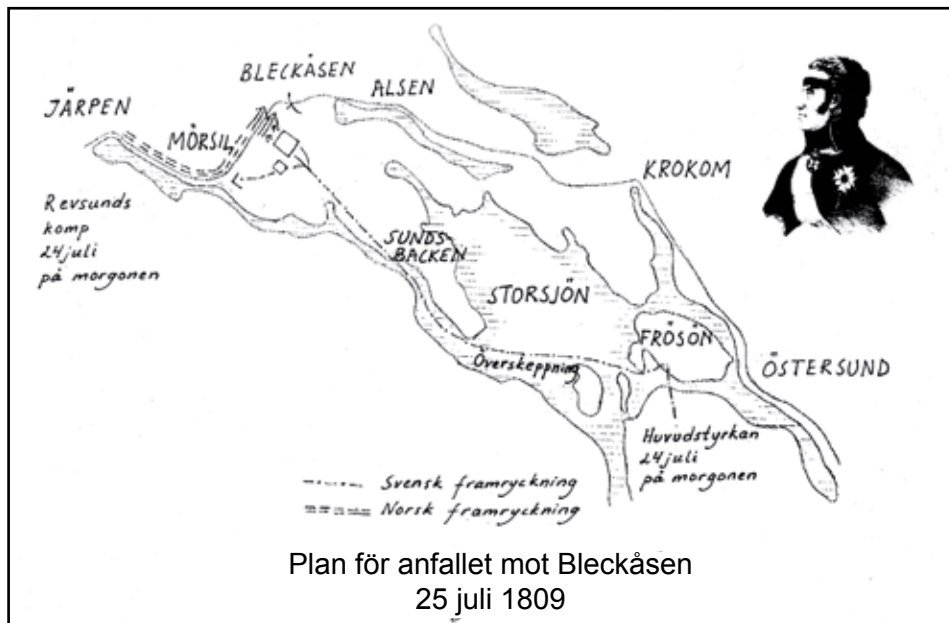
Motståndet mot kung Gustaf IV Adolf var stort. Georg Adlersparre, som då var överstelöjtnant vid Wermlands regemente, ledde ett militärt uppror mot kungen. Adlersparre var född 1769 i byn Hovermo i Myssjö församling i Jämtland.

Inför hotet om ett inbördeskrig i Sverige förmåddes kungen att avsäga sig tronen den 24 mars 1809. Den 6 juni utropades en ny grundlag i Sverige.

Den 10 mars 1809 inledde den ryske generalen von Knorring ett anfall mot Åland. General Georg Carl von Döbeln, som var befälhavare på Åland, lyckades leda återtåget över isen till Roslagen och på så sätt rädda sin styrka. Isen gick därefter upp och ryssarna kunde inte följa efter svenskarna.

Vid samma tid gick ryska trupper över isen i Kvarken och intog Umeå. Den 25 mars kapitulerade försvaret i Kalix.

Förlusten av Finland 1809 var en katastrof för Sverige och hotet mot Sverige bara ökade. →

Krigsskådeplatsen med generallöjtnant Georg Carl von Döbelns kända profil.

Näskottkören sjöng vackra jämtländska sånger.

Den dansk-norska fan- och hedersvakten.

Anfall in i Jämtland

I juli 1809 gick en norsk-dansk styrka på ca 1800 man under befäl av general von Krogh över gränsen och intog Hjerpe skans utan strid. Norrmännen fortsatte mot Mörsil och Alsén. Om man lyckades rycka fram till kusten och förena sig med de ryska styrkorna skulle snart allt land norr om Gävle vara förlorat. Danmark ville återta Jämtland innan Ryssland tagit Nordsverige.

General von Döbeln, som var befälhavare över stridskrafterna i Norrland, lyckades samla en här på ca 1500 man och genomföra en snabbmarsch mot Jämtland. Den 24 juli fick von Döbeln underrättelse om att en norsk styrka på 600 man framryckte mot Alsén.

Generalen såg då en möjlighet att nå lokal överlägsenhet och kunna slå fienden eftersom Alsén hölls av egna förband och fienden kunde avskäras i trakten av Mörsil av Revsunds kompani. Den på Frösön disponibla styrkan överskeppades över Storsjön till Sundsbacken och förenade sig med den där befint-

liga styrkan. Denna enhet gick sedan terrängledes till utgångsläge för anfall söder om Bleckåsen. (Se skiss över planen).

Det blev dock inga strider utan den norske befälhavarens son, kapten G.F. von Krogh, som hade ansvaret i fält, insåg i vilken situation han hamnat och fann för gott att försöka underhandla i stället för att strida. Samtidigt inträffade det märkliga att den norske befälhavaren Kristian August blev vald till svensk tronföljare, vilket talade för att man skulle underhandla.

På morgonen den 25 juli 1809 träffades befälhavarna för respektive styrkor i Bleckåsen och där förhandlade de fram överenskommelse om stillestånd och tillbakadragande av de norska styrkorna. Den norsk-danska styrkan startade därefter sitt återtåg mot Skalstugan och den 3 augusti tågade truppen över gränsen. Ett skadestånd på 3500 Riksdaler skulle dessutom betalas till den svenska allmogen för vad den förlorat. Hot mot Sverige från väster var därmed undanröjt. →

Pjäschef vid salutivningen var Mikael Andersson.

Kapten von Krogh och general von Döbeln överlägger.

T.v.: Kapten von Krogh (Kjetil Aarstad) under-tecknar stilleståndsavtalet assisterad av general von Döbeln (Henric Tungström). Den ryggböjande var en soldat ur Jämtlands jägarbataljon

T.h.: von Döbelns adjutant, styckjunkaren vid Svea Artilleri (Torbjörn Sköldqvist).

Den dansk-norska hedersvakten avger salut. Till vänster von Döbeln med adjutant, svenske landshövdingen Britt Bohlin samt norske fylkesmannen Oddbjørn Nordseth.

Minnesceremoni 2009

Lördagen den 25 juli 2009 var det exakt 200 år sedan stilleståndsavtalet mellan Sverige och Norge undertecknades i Bleckåsen. Avtalet firades med en ceremoni i anslutning till minnesstenen i Bleckåsen. Trots kyla, regn och blåst slöt ca 150 personer upp för att fira jubiléet.

Konferenciär och sammanhållande under firandet var fältjägaren Erik Egervärn, som även berättade om bakgrunden till fredsavtalet. Landshövding Britt Bohlin höll därefter en historisk exposé om fred. En representant för Trøndelag talade om brödrafolkens fredliga förbindelser och det fina samarbetet med bl.a. fältjägaren Christer Borgsten inför firandet.

Näskottkören framförde flera vackra sånger och avslutade med sången 'Jämtlands jakt'. Jämtlands Fältartilleri fanns på plats och sköt salut. Vi fick även en orientering om uniformer och kanonen.

Vi fick slutligen uppleva hur män upplädda till von Döbeln och von Krogh skrev under stilleståndsavtalet på en svensk soldats rygg. Vi åskådare fick delta i ett mycket fint och värdigt firande av 200-årsjubiléet.

Rapporterat av Gunnel och Sven Boman

Foto: Sven Boman, Ulrika Kämpe och Arne Sjöblom

Kjell Minsaas var ansvarig för de scener som framfördes.

Erik Egervärn var konferenciär.

Är 9 en ödessiffra

– om den kommer sist i ett årtal?

1809 I den nionde månaden detta år förlorar Sverige sin östra rikshalva vid den fredsöverenskommelse som undertecknas i Fredrikshamn (Hamina). Sverige är därefter definitivt ingen stormakt längre. Napoleons framfart i Europa åstadkom många svallvågor. Det ryska anfallet på Finland 1808 var nämligen inledningsvis en eftergift till Napoleon. Kejsaren Alexander ville ju uppfylla sina åtaganden enligt Tilsitöverenskommelsen. Anfallet var ur rysk synvinkel logiskt. En erövring av södra Finland skulle skapa geografisk säkerhet åt den ryska huvudstaden.

Kriget blev förödande för det svenska riket till stor del på grund av otillräckliga underhållslinjer och avsaknad av en kraftfull ledning plus vapenskrammel på ytterligare två fronter, från väster och söder. Gustaf IV Adolf hade både lett kriget och ensam skött utrikespolitiken och envist hållit fast banden med England. Lojaliteten mot kungen bland officerare och ämbetsmän kom att bli långt ifrån god. Hans avsättning underlättade en fredsöverenskommelse med Ryssland

1939 Klockan 04.45 den 3 september sköts de första granaterna i Gdansk i Polen. Eldgivningen kom från det tyska pansarskeppet ”Schleswig Holstein”, som sedan en vecka låg för ankar i hamnen några hundra meter från Westerplatte. Det var fråga om ett fredligt flottbesök! Pansarskeppets fyra 28 cm-pjäser, tio 15 cm-pjäser plus fyra 88 mm lvkanoner hamrade med sin eldgivning mot garnisonen på Westerplatte för att marininfanteriet, som dolts ombord, lätt skulle kunna övermanna polackerna. Det gick inte så lätt som tyskarna planerat! Polackerna gjorde ett intensivt motstånd. Striderna fortsatte dag och natt och det polska motståndet var helt enastående med gevär och en enda kanon! Den 7 september kl. 10.15 var polackerna fullständigt utmattade, hungriga, törstiga och i avsaknad av vila, då striden pågått oavbrutet sedan den 3 september! Då beslöt major Henryk Sucharski att kapitulera. En vit flagga hissades och kanonerna tystnade. En heroisk kamp var slut. Ett märkligt sammanträffande – ”Schleswig Holstein” var byggd i Gdansk.

Anfallet på Westerplatte, inledningen på Tysklands överfall på Polen, ledde till att Storbritannien och

Frankrike avgav krigsförklaring mot Hitlers Tyskland. Andra världskriget var snart ett faktum.

1939 Utan krigsförklaring anfölls vårt grannland Finland den 30 november av det mäktiga Sovjetunionen. Helsingfors bombades av sovjetiskt flyg och ryska förband trängde in i Finland på Karelska näset och norröver längs de flesta vägar som ledde in i landet. Anfallet hade föregåtts av förhandlingar i Moskva med finska delegater då Sovjet krävde territoriella eftergifter för att slippa ha gränsen så nära Leningrad (nuv. S:t Petersburg). Den bakomvarande avsikten var ju en annan, hela Finland skulle införlivas med Sovjetunionen, man skulle sluka Finland i en mumsbit. Det gick inte som marskalk Stalin och hans utrikesminister Molotov önskat.

Finska armén var inte oförberedd. Årsklasser av reservister (värnpliktiga) och reservofficerare hade deltagit i stora övningar, pansarhinder och bunkrar byggts på Näset, men ändå, anfallet kom som en överraskning. Då hände ett under! Trots stor numerär underlägsenhet vad gäller soldater, kanoner och flygplan och utan pansarvärnsvapen åstadkoms ett motstånd som fick omvärlden att häpna! Man lyckades hejda ryssen, t.o.m. nedkämpa hela divisioner tack vare finsk taktik och förmågan att föra strid trots den intensiva kölden. Den finske soldaten hade motivation och en god ledare, Gustav Mannerheim! Kriget blev oavgjort. Men det skulle komma en fortsättning.

Jan Henrik Bergqvist

Föreningens ekonomi och Du som medlem

Vår förenings verksamhet är helt beroende av att Du som medlem bidrar med Din medlemsavgift. Vi producerar t.ex. *Fältjägarbulletinen* för Dig, vi håller vår webbsida fylld med aktuell information och vi arrangerar studiebesök och sammankomster med föredragshållare.

Med detta nummer av vår tidning bifogas ett inbetalningskort. Årsavgiften för år 2010 är 100:-. Tack på förhand för Din inbetalning till plusgiro 35 19 38-6.

Fältjägarkamrater!

Tiden går och inte mycket av det gamla består mer än minnen från en allt mer avlägsen forntid.

Vårt kära regemente är ett minne blott.

Ersatt av ICA Maxi och en tallbacke med ritningar på hus som får en estet att rysa.

Värnplikten, den vi med stolthet byggde vårt försvar på, både för inrikes och utrikes bruk, försvinner nästa år.

Det totalförsvar, som fungerade från riksplanet till kommunal nivå, har ersatts av en krismyndighet, som skall leda det som är kvar.

Den ledarskapsutbildning som var ett adelsmärke för all ledarskapsutbildning i Sverige, föreslår regeringens utredare att den skall överföras till civila högskolor och universitet.

Den på överskådlig framtid ofarliga ryssen morskar upp sig allt mer.

Han genomför stora övningar både till sjöss, till lands och i luften samt har skaffat sig en hamn på Gotland för att bygga gasledning till sina nyfunna vänner, tyskarna.

Vår försvarsindustri, en gång världsledande inom bland annat pansarvärnsområdet, har krympt till en tummetott.

Finnarna tillverkar våra stridsfordon och köper flygplan från USA.

Norrmännen tillverkar ingenting, men köper plan från samma håll.

Av ett antal yrken har militären den lägsta statusen enligt en undersökning bland ungdomar. 20 i en skala på 100, medan läkare har 95, jurister 85, präster/lärare 37, politiker 40 och poliser 30.

Listan kan göras mycket längre, men varför gråta över

spilld mjölk när man kan se framåt och försöka hitta ljusglimtar och en hoppningivande framtid för både det ena och det andra.

Idag, den 26 oktober, gick Alf Svensson och Göran Persson m fl till attack mot nedrustningen av den "svenska" försvarsindustrin.

Det kan bli nåt!

Regeringen har just fattat beslut om att skicka en hel pluton ytterligare till Afghanistan för att backa upp Obama.

Det kan bli nåt!

Försvarsministern vill att vi förrådsställer 14 stridsvagnar på Gotland.

Det kan bli nåt!

Brasilien och Danmark överväger åter och åter att köpa JAS.

Det kan bli nåt!

Fältjägargruppen kommer nästa år att utbilda ett 40 soldater.

Det kan bli nåt!

Så varför sörja den tid som flytt,

När framtiden bjuder på så mycket nytt.

Än är inte alla fältjägare döda.

Thor-Lennart Loo

Ordförande

Viktigt meddelande till medlemmarna!

Militärmuseiföreningen i Jämtlands län planerar att lördagen den 5 juni 2010 inviga det nya museiområdet i Optand utanför Östersund. Övlt Sven Mattsson, som är ordförande i denna förening, hälsar oss välkomna att närvara vid öppnandet med möjlighet till inkvartering på kasern på Frösön (gamla F4).

Vi vill göra alla medlemmar uppmärksamma på detta evenemang och att det vore väldigt trevligt att tillsammans få se vad många av våra kamrater i Östersund arbetat med under åren efter regementsnedläggningen.

För ytterligare upplysningar se sidan 14 i denna tidning! Så snart planerna för en resa tar form, återkommer vi med information till de preliminärt anmälda, på vår webbsida (www.ffjs.se) samt vid kommande fältjägar möten.

Styrelsen

Dans i utrikes tjänst

– när minnena tränger på ... del III

Det hände sig vid den tiden att jag var stationerad vid den svenska FN-bataljonen på Cypern, inte i det legendomsusade paradiset Famagusta, utan under betydligt mer primitiva förhållanden, sedan mitt kompani, efter den turkiska invasionen 1974, bytt bevakningsområde till området mellan Nicosia och österut mot byn Pyla. Flertalet av soldaterna låg i tält och fick ut maten i kantiner från ett centralt kökstält i Larnaca. Successivt fick grabbarna virke, spik, korrugerad plåt, en vinda elkabel och två säckar cement och uppgiften att bygga sig en barack, en köksanläggning och en primitiv dusch. Det blev resultat. Mottot "lätt fixar vi det" råde överallt, men så var också grabbarna handplockade vid uttagningen hemma, så att snickare, elektriker, kylskåpsreparatörer, bilmekaniker m.fl. yrken fanns representerade bland de uttagna värnpliktiga soldaterna, som ville ha en erfarenhet från FN-tjänst.

Bland mina uppgifter, förutom att peppa grabbarna att sköta sitt jobb på ett bra sätt (det här var ingen värnpliktstjänstgöring längre), så skulle kontakten med civilbefolkningen vara god och det gällde att synas och vara lyhörd för klagomål. Man utnyttjade inte frisören i storstaden Larnaca utan gick till en lokal frisörsalong i någon by, man gick på olika bycaféer och växlade ord med den som kanske ville prata litet engelska och därmed skryta inför grannarna med sina språkkunskaper.

Så kom det sig att jag fick tips om ett riktigt konditori i en av de grekcypriotiska byarna, som just på söndagseftermiddagarna var samlingsplatsen för hela traktens tonåringar, ja även hela familjer trakterades bland dem. Man kom dit finkläd och man umgicks under mycket städade former. Vid mitt andra besök på konditoriet såg jag det enda lediga bordet och styrde stegen mot det tillsammans med min signalist och bilförare Björn. Men två flickor i 17-18-årsåldern kom från motsatta hållet och hade samma mål som vi. Det hela slutade med att vi kom överens om att vi kunde ju sitta tillsammans. Försiktiga ordväxlingar skedde med dessa "gubbar" i uniform och jag var ju en höjdare i deras ögon med en del gyllene "järnskrot på axlarna". Ett flertal ynglingar kom och pratade med flickorna och slutligen insåg jag att dessa flickor tillhörde "innegänget" i trakten. Därför var det också viktigt att prata med flickornas manliga kamrater. Så var det vid tredje eller fjärde besöket på konditoriet. Jag var vid det laget tämligen igenkänd och hade accepterats.

Ungdomarna sökte sig gärna till mitt bord och en dag blev jag, då en 41-åring, av flickan Maria bjuden att komma till hennes kamrat Doras 17-årskalas följande vecka!

När så födelsedagen var inne träffades vi först hemma hos Marias föräldrar, bjöds på kaffe och en liten kaka och förde en något stapplande konversation med föräldrarna. Maria körde sedan i sin bil före vår FN-jeep och visade var kalaset skulle bli, så att Björn och jag litet senare kunde hitta dit själva. Det var ju otänkbart att vi skulle komma tillsammans, vilket helt säkert hade saboterat hennes äktenskapschanser hos traktens pojkar. Det var dukat långbord ute i trädgården, som var några skamfilade olivträd omgivna av stampad jord. Mat och dryck stod på borden och feststämning i luften. Fyrtioalet ungdomar var där, alla upplådda i kostym och klänning. Utanför det låga huset satt föräldrarna på var sin pall med knäppta händer och tittrade på när ungdomarna roade sig. Ett av sovrummen hade utrymms och där blev det så småningom dans. Hur skulle jag nu kunna bjuda upp födelsedagsbarnet Dora – och kanske Maria till någon liten svängom utan att bryta några tabun i sammanhanget? Taktik: Jo, först samtala med ynglingarna och inte visa påtagligt "intresse" för deras systrar. Så småningom kunde man ta steget ut och fråga om det var OK att dansa med systemen och – det gick faktiskt då vägen!

Till bilden hör att denna fest skedde hos en fattig flyktingfamilj, som hals över huvud, liksom tusentals andra familjer, flytt från norra Cypern något år tidigare, när turkarna plötsligt anföll med flyg och landstigningstrupper.

Maria och Dora gillade oss tydligen, för sedan kom en inbjudan till en byfest två veckor senare, en fest, som mest bestod av för oss både kända och okända ringlekar på skolgården. Ja, där var vi med och – vårt deltagande, i uniform förstas, roade nog omgivningen mer än oss själva!

Jan Henrik Bergqvist

Medlemsavgiften för år 2010

har enligt årsmötets beslut höjts till 100:- och betalas till föreningens plusgirokonto nr 35 19 38-6 med noga angivande av Ditt namn + e-postadress.

Vi uppskattar varmt de medlemmar som välvilligt bidrar med ett frivilligt bidrag!

Styrelsen

Vi har en rik skatt av historier efter Erik Jerkland, legendarisk officer på I 5.

Dialog på Östersunds järnvägsstation den 9 april 1940 kl 0800 om morgonen mellan fanjunkare A och fänrik J – bäge vid Fältjägarna.

Vinterkriget i Finland är slut sedan drygt tre veckor. Fältjägarna har varit grupperade i södra Tornedalen sedan mitten av december 1939. Officerarna i regementsstaben jämte erforderlig biträdespersonal har rest hem för att leda regementets demobilisering. Fänrik J – signalofficer i staben – har fått till uppgift att med ett tågsätt transportera hem regementsstabens och regementstrossens personal och hästar, ca 200 man och 150 hästar. Tåget avgår från Karungi station den 6 april kl 2400. Den 8 april kl 2300 når vi Långsele. Lokbyte från ånga till el och allt är frid och fröjd – beräknad ankomst Östersund C först kl 0800. Alla är beredda att på signal debarkera tåget, marschera till kasern för avrustning och före kvällen vara hemma hos ”mor och katten”. Fänrik J med signalgivaren stiger ned på perrongen och möts av fanjunkare A. Efter hälsning uppstår följande dialog:

J: ”Var skall vi lasta ur – eller skall vi växla först?”

A: ”Lasta ur? Sitt kvar på tåget – Storlien nästa station!”

J: ”Jag vill veta om vi skall lasta ur här eller om vi skall växla först.”

A: ”Hör inte fänriken vad jag säger – sitt kvar på tåget – Storlien nästa.”

J: ”Vad är det fanjunkaren pratar om?”

A: ”Tyskarna i Norge sedan kl fem i morse!”

Överraskningen blev stor för oss alla – men behärskningen fantastisk. Det dröjde sedan fem år innan vi fick komma hem på riktigt.

Gammaldags trafikolycka

Löjtnant Ringblom under bilfärd kör in i bonden Sjöbergs hönsskock och dödar tuppen. Han stannar upp och anmärker till bonden Sjöberg: ”Jag har kört ihjäl Er tupp, men jag skall ersätta den.”

Sjöberg svarar: ”Dä går bra dä – hönsera går nu denna nere.”

Fjällutflykt

En befälsskola från ett sydligt regemente är förlagt i V. Jämtland för vinterutbildning.

En dags fri utflykt i patrull skall genomföras i Snasahögsmassivet. En patrull satsar på bestigning av ”Storsnasen” – den högsta toppen i massivet (c:a 1400 meter över havet). Man vill starta vid den gamla delen av fjällbyn Handöl. Det var hit de första överlevande av Armfeldts karoliner anlände efter snöstormsmarschen nyåret 1718-19. På förstutrappan vid en av gårdarna står drygt 80-åriga fjällbonden W, som levat hela sitt liv här i sol, skugga, kyla och storm. Patrullchefen S går fram till honom och frågar efter bästa vägen till Stormasens topp.

W: ”Je veit int.“

S: „Jag har hört att W bott här hela sitt liv.“

W: ”Jo – de har je gjort.”

S: ”Då måste väl W ha varit upp på toppen många gånger.”

W: ”Nej – de har je int.”

S: ”Märkvärdigt.”

W: ”Har aldrig haft ärende ditopp!”

På ålderns dagar

Gamla grenadjäränkan Emma har fått plats på ålderdomshemmet i sin hemsocken, där man fått en ny präst. En dag gör denne ett besök på hemmet och mellan honom och Emma uppstår följande dialog:

Prästen: ”Hur står det till med tant Emma då?”

Emma: ”Jo-o tack – dä ä så bra, så bra – så. Jag har aldrig hatt dä så bra i hele mitt liv.”

Prästen: ”Är det någon som kommer och hälsar på?”

Emma: ”Jo-o, dä händer iblann.”

Prästen: ”Kanske tant Emma har några barn, som kommer och hälsar på?”

Jo-o, dä har ja. Ja har fem som är döe – men di kommer förstås inte. Så har ja sex, som lever, å di kommer iblann.”

Prästen: ”Jaha – tant Emma har fött elva barn – då har tant Emma inte fått sitta med armarna i kors!”

Emma: ”Nä-ä – å inte mä bena heller!”

För alla fältjägare med några år på nacken och jämtlänningar också för den delen blev **fältjägarofficeren Bo Bostrand** en legend i idrottsammanhang. För en bredare allmänhet är nog Bo Bostrand mest ihågkommen som redig, rapp och snabbpratande idrottspeaker. Efter en trettioårig kamp mot cancer avled han 2008 i en ålder av 84 år. I Jämtlands läns idrottshistoriska förenings skrift *Idrottsminnen* berättar han själv om sitt liv med idrotten. Återgivet med benäget tillstånd av Claes Andersson.

Händelser i en drygt 80-årig idrottsledares liv

Först min far, Gottfrid (Boffe) Bostrand, svensk mästare, riksskyttmästare och flerfaldig jämtländsk förbundsmästare i skytte, bland annat vinnare av såväl Gustaf V:s Kungapokal som kronprins Gustaf Adolfs pokal. Vidare uttagen att representera Sverige i tiokamp vid OS 1912 i Stockholm, men en svår skada under stavhoppsträning omedelbart före spelen omöjliggjorde start. Inget dåligt idrottspåbrå! Pappa insåg tidigt att något måste göras åt det ganska klena gossebarnet Bo. Isamband med invigningen 1932 av Östersunds simhall, Norrlands första, blev jag svårt sjuk efter min första simtävling, pojkstafett 10x25 meter. Istället började min far lära och träna mig på skidor, i friidrott och tennis samt naturligtvis skytte med gevär och grundlade därmed ett omfattande idrottsintresse.

Sedan min skola, Östersunds Högre Allmänna Läroverk 1934-1942, där idrotten var viktig och vi tävlade i handboll, fotboll, bandy, ishockey, friidrott, tennis och skytte. Vidare att jag blev officer vid Kungliga Jämtlands fältjägarregemente, då ett av Sveriges främste idrottsregementen. När jag den 1 september 1945, som nyutnämnd fänrik gick in genom kansligrinden mötte mig regementets idrottsofficer, kaptenen Erik Lundholm, med orden "Välkommen Bosse, vi har femkampsträning i kväll". Det blev början på ett utökat aktivt idrottande men också en lång ledarsamhet.

Så Radiumhemmets, vid Karolinska sjukhuset i Solna underbara och skickliga läkares och sköterskors omsorg och vård under min trettioåriga (1958-1988) "match" mot cancer. "Utan Din goda fysik och idrottsinställning hade Du troligen inte klarat av Din sjukdom", var min läkares bestämda åsikt under alla dessa år. Sist men inte minst min familj, hustru Kerstin, barnen Inga, Björn och Bo Jr, som stödde,

uppmuntrade och aldrig – psykologiskt omedvetet? – tyckte synd om mig. Omfattade blev idrotten i sanning. Förutom aktiv idrott och ledaruppdrag har jag också varit verksam som tävlingsarrangör, tränare och speaker. Att berätta om allt, skulle förmodligen bli en bok men en sådan skriver bara stora och betydelsefulla kvinnor och män, så jag tänker inskränka mig till ett antal för mig särskilt speciella och viktiga händelser.

Första idrottstävlingen

Av min aktiva verksamhet kan jag redovisa ett trettio-tal idrottsgrenar från DM- till VM-nivå. Min första tävling, sju år gammal var på skidor, som jag vann och upprepade året därpå. Men när jag några år senare i en ungdomstävling 2,5 kilometer, formligen överkördes av en grabb från Stugun, sedermera bland annat svensk mästare i stafett, insåg jag att en skolgrabb inte hade i skidspåret att göra. Mitt senare återupptagna skidåkande slutade 1973 i Mora efter ett drygt åtta timmar trevligt Vasalopp. Det blev istället mycket lagidrott främst handboll, först som "dödsföraktande" målvakt, men när jag 14 år gammal måste skaffa glasögon, blev jag istället utespelare och upptäckte snart att jag hade ett visst anlag för målskytte. Det blev omkring 1 000-talet under den 25-åriga aktiviteten. Bland annat fyra år i rad 1948-1952 skytteligavinst i Norrbottenserien. Fyra hårda och goda år vid Jägarskolan (JS) i Kiruna bidrog till den framgången. Apropå skytte av något skarpare slag. Tretton år gammal fick jag ett av min fars prisgevär (6.5 mm mauser m/96) och redan som 1- och 2-klasskytt blev det framgångar. Pappa sa då: "Kom ihåg Bo, att vem som helst med goda ögon och nerver, kan bli en bra skytt, men bara ett fåtal blir mästare". Jag blev aldrig mästarskytt men gjorde några mycket bra resultat. Dels tvåa i en landsdelsmatch i Norge mellan Trøndelag och Jämtland-Härjedalen.

Dels i Fältjägarnas segrande lag 1955 i den riksomfattande tävlingen om Göteborgs Handels- och sjöfartstidnings pris för landets arméförband. Jag var ensam av alla deltagare att skjuta maximala 80 poäng. Strålbehandling och operationer av ögonen gjorde slut på skyttekarriären. Sensommardag 1953 träning med IF Castor på Hofvallen. Då kommer en ledare fram och säger: ”Vi ska ha DM i tiokamp, men bara två av fyra anmälda deltagare har kommit. Det fordras tre för ett godkänt DM. Kan du ställa upp?” Det var bara att gå bort till 100 metersstarten och börja gräva startgropar. I sista stund kommer de två efterslänrarna. All right, jag kunde bara bli sämst femma. Det blev mitt livs två enda tävlingar i 110 meter häck och stavhopp med mycket liten poängutdelning. Inför avslutande 1 500 meter var jag inte långt efter trean och fyran. Satsade för fullt, varvade alla fyra konkurrenterna med tiden 4.12! Resultatet blev en andraplacing och belöningen en silver-medalj. Troligen ett av mina märkligaste priser.

Första VM:et i militär femkamp

Sommaren 1950 Franska Rivieran. Jag har lyckats kvalificera mig som deltagare i det svenska laget vid det första VM:et i militär femkamp. En från början till slut spännande och intressant upplevelse. Flyg Stockholm – Bryssel (övernattning!) – Nizza med en B3:a ur flygvapnet. Förläggning i Antibes, där fyra tävlingsmoment avgjordes. Mina insatser: hinder simning 50 m: 26, hinderlöpning 528 m: 23, gevärsskytte 200 m: 4, handgranatkastning: 1:a. Sista grenen löpning 10 000 meter på gatorna i Cannes. Start klockan 12.00 i 42 graders värme! Vår lagledare majoren Arne Thorburn begärde start klockan 16.00, men fransmännen som ledde knappt och med rätta fruktade svenskarernas löpstyrka, vägrade. Det innebar att vår bäste efter fyra grenar, fänrik Bengt Lorichs, tillsammans med tre andra, inte kunde fullfölja tävlingen och föll från andra till nionde plats, vilket innebar att vi förlorade lagtävlingen mycket knappt. Själv blev jag sjuttonde efter att i det längsta sökt hjälpa Lorichs. Kanske mis-

sade vi där erforderliga slutsegerplaceringar. Min totala slutplacering blev åtta. Femstjärnige generalen, krigshjälten i andra världskriget, de Lattre de Tassigny, som förrättade prisutdelningen, tillrättavisade tävlingsledaren, när han fick veta att vår önskan om senare start förnekats, bland annat med orden: ”Hur kan man behandla gäster, som kommer från ett annat land, där det går isbjörnar på gatorna, på detta sätt?” Han visste förvisso att så inte var fallet och uttalade efter tävlingarna sin stora beundran för svensk ungdom. ”Den bästa i hela världen!” Bengt Lorichs, senare generalsekreterare i Golfbundet och skicklig golfbanekonstruktör, tog en rejäl revansch 1951, då han vann individuellt och Sverige lagsegrade. Under FN-tjänst 1961, som stabskompanichef hade jag förmånen tävla för den svenska bataljonen (XI) mot representanter för Brasilien, Danmark, Indien, Norge och Jugoslavien i skytte, volleyboll och handboll. Handbollsturneringen (dubbla möten) skulle vi ha vunnit om inte ”Kongokrisen” förhindrat genomförandet, då huvuddelen av vår bataljon mycket snabbt flögs

till Kongo. Bland alla intressanta minnen från de sju månaderna i Gaza, var min golfdebut något alldeles speciellt. Några golfentusiaster, officerare vid UNEF-staben, lyckades skapa en 3 000 meter lång niohålsbana på grus och sandunderlag i direkt anslutning till den israeliska gränsen! Glada och trevliga arabpojkar bar våra klubbor och dessutom en svensk dörrmatta, som vi använde som underlag ute på banan samt för att släta ut puttspåren på ”greenerna” dvs. ”sands”. Jag lyckades under 35 rundor spela mig ner till handicap 30.

50-årig idrottsledarbana

Detta var något om mitt aktiva idrottsliv. Så över till en 50-årig ledarverksamhet. Även här var min far ett gott föredöme. Han var under mer än trettio år sekreterare och kassör i Jämtlands läns skytteförbund, nästan lika länge styrelsemedlem och slutligen vice ordförande i Skytteförbundens överstyrelse. Dessutom

några år sekreterare i Jämtland-Härjedalens Idrottsförbund. Mitt första ledaruppdrag var som sekreterare i I5 skytteförening. Sedan följde bland annat ordförandeuppdrag i Jämtland-Härjedalens Militär-idrotts-, Orienterings- och Skidförbund, i det senare även som kassör samt styrelsemedlem i Jämtland-Härjedalens Idrottsförbund med bland andra skicklige moderne femkamparen Lars Bratt som ordförande. Samt till sist det förnämsta av allt, ordförande i Västergötlands Idrottsförbund, vars Hedersordförande jag är sedan 1990. Mitt idrottslivs finaste utmärkelse. Under Västgötaidrottsåren hade jag även förmånen att vara med om att stifta Westgöta Idrottshistoriska Sällskap 1988 samt verka som dess förste ordförande.

Jag vill gärna tillägga att min utbildning till och arbete som officer har varit till ovärderlig hjälp i ledarverksamheten. Mitt yrke och styrelseuppdrag i Sveriges Militära Idrottsförbund, som sektionschef, innebar också landslagsledarjobb i dels olympiskt skidskytte, en från början svensk idé, utvecklad ur det svenska nationella skidskyttet. Dels för det militära skidlandslaget med många av våra främsta skidlöpare, som lagmedlemmar till exempel Tomas Magnusson, Sven-Åke Lundbäck och Lars-Göran Åslund. Det blev tävlingar i många länder, men den mest intressanta platsen var bergen i Libanon, en enorm "amfiteater", där vi kunde följa de tävlande nästan hela tiden med undantag för den korta stund som återstoden av de en gång stora cederskogarna skymde åkarna.

Nämnvärda arrangörsuppdrag är tävlingsledare för SM i orientering damer och juniorer 1962, DM i fälttävlan och skytte, generalsekreterare vid SM i pistol-skytte 1947 och främst general-sekreterare vid VM i Olympiskt skidskytte 1979. Mitt första internationella tränaruppdrag var i Winterberg HochSauerland i södra Tyskland ett par vintermånader 1958. Mitt uppdrag var att skidträna tio befäl och värnpliktiga vid The Border Regiment för deltagande i Brittiska Rhe-narméns (BOAR) mästerskap i patrulltävling, stafett och utförsåkning. Alla hade tidigare "åkt" skidor, var vältränade löpare, men med mycket bristfällig skid-teknik. Det var bara att börja med fyrkantsspår utan stavar. Förmiddagarna ägnades åt längd- och eftermiddagarna åt utförsträning. Goda framsteg gjorde att patrullen delade en hedrande fjärdeplats, medan utförsåkarna "kammade noll". Där fungerade jag såväl som banläggare som föråkare. Vid två tillfällen fick jag besöka regementets förläggingsplats i Brittiska Berlinzonen, stadsdel Spandau, med en viss Rudolf Hess som granne på andra sidan fängelsemuren. Vid andra besöket, före hemresan, var jag gäst vid en magnifik middag för den engelske arméchefen. Efter

middagen blev det Reeldans till toner av den utmärkta militärorkestern, som tidigare spelat musik ur operetten Glada änkan. Men eftersom damer ägde tillträde till massen endast söndagar efter högmässan, då det var family tea party, indelades Reeldeltagarna i herre och dam, varvid "damerna" rullade upp uniformsbyxor till knäna. Generalen Fairbanks förvånades över, hur snabbt jag lärde mig turerna. Men med grundutbildning i vals, hambo, schottis och snoa var det inte så svårt. När generalen och regementschefen lämnade festen, "byggdes" matsalen om till hinderbana för stafettlöpning mellan två lag. Under stort jubel vann vårt. Mitt andra stora träningsuppdrag blev näst intill ett äventyr. Efter flyg från Stockholm via Hamburg och vidare med Japan Airline över Nordpolen, i trolskt månsken, till Anchorage i Alaska, landade jag den 4 januari 1969 i Tokyo. Min uppgift denna gång var att under en månad träna tio unga militära befälselever i olympiskt skidskytte inför OS i Sapporo 1972. Här gällde samma sak som i Winterberg, nämligen den militära utbildningsgrundregeln: visa, instruera och öva. Med snabbt och gott resultat, tack vare elevernas enastående träningsvillighet och flit. Japan var länge med i medaljstriden i OS-skidskyttestafetten men slutmannens nerver svek i sista avgörande ståskyttest och slutplaceringen blev femma.

Under min vistelse i Sapporo flögs jag med helikopter till alla blivande olympiska arenor, samt provåkade, som förste svensk?, Sven-Åke Lundbäcks guld-15-kilometersspår. Före hemresan från Tokyo, fick jag se en fyra timmar lång föreställning, av den säregna japanska teatern med enbart män som skådespelare, samt avtackades vid en speciell japansk middag, nig-sittande, med Japans OS-kommittés ordförande prins Takeda som värd. Prinsen överlämnade även en gåva till min hustru Kerstin, ett vackert pärlhalsband.

Mångårig speakerverksamhet

Min mångåriga speakerverksamhet började på travbanan i Östersund och slutade vid en gångpropaganda i Lundsbrunn. Omfattande ett femtontal olika idrotts-grenar, huvuddelen även internationellt med skidor (tre SM, Karolinerloppet 20 år), skridsko (VM, EM) orientering (fjällorienteringen 20 år) och rodel (VM, EM och världscuptävlingar) som de främsta. Första SM 1956, biträde åt mästerspeakern Nisse Stenberg, fick jag ensam svara för backhoppningen i legendariska Alpbacken, men då högtalaranläggningen kraschade, fick tävlingen genomföras med en så kallad "trut-förlängare". Dagen efter skrev signaturen "OLEG" i SvD: "Sannolikt måste speakern Bo Bostrand dela rum med sin hustru, som är stämbandsopererad, på

Östersunds lasarett". Kunde ha varit trevligt men blev aldrig aktuellt. Den absoluta speakerhöjdpunkten var dock VM skridsko 1957 på Fyrvalla i Östersund. Strålände

vackert väder, åtta grader kallt och 10 000 åskådare runt isovalen, när Kuppern Johannesen, världsmästare i sista loppet över 10 000 meter, så när slagit Hjallis Andersens berömda världsrekord 16.32.6 från Hammar. Jämför med dagens tider omkring 14.30! Före tävlingen förhörde Sven Låftman, svensk och internationell skridskoordförande, alla funktionärer. På hans fråga hur många skridskotävlingar jag varit speaker på, svarade jag två klubbävlingar. Låftman: "Jaså Du, på SM i förra veckan bytte vi ut speakern andra dagen, gomiddag". Efter tävlingen kom Låftman fram till mig och sa: "Tack, jag önskar att jag själv kunde gjort Ditt jobb lika bra". Det finaste beröm jag någonsin fått. Han föreslog mig som skridskospeaker vid OS 1960 i Squaw Valley, men amerikanerna lyckades

lösa problemet själva.

Tre stora idrottsupplevelser

Idrotten har inte bara varit aktiviteter. Jag har givetvis även varit i tillfälle att se mycket fin idrott och vill som avslutning gärna nämna tre av dessa upplevelser. 1936 på Hofvallen i Östersund, när en okänd grabb från Albacken, som hare, skulle hjälpa Henry Kälarne och Spånga Jim" till rekord på 2 000 meter och i stället enkelt löpte ifrån dem båda. Gunder Häggs genombrott! Det var nära att läktartaket lyfte redan då, men en storm lyckades bättre ett antal år senare. 1948 i London. Fjorton oförglömliga OS-dagar. Många stora svenska framgångar i friidrott på Empire Stadium Wembley, fotbollsguld samt för mig och resekompisen Christer Haase, våra femkampsträningskamrater Wille Gruts och Gösta Gärdins guld respektive brons som toppen. 1987 Stockholms Stadion. Inte en enda åskådare i ett fullsatt Stadion hade lämnat sin plats, när bara en gren och en man kvarstod av tävlingarna. Jublet och allas glädje när Patrik Sjöberg tar världsrekordshöjden 2.42 glömmet jag aldrig.

Till sist vill jag tacka alla goda idrottskamrater såväl motståndare som medspelare och inte minst medarbetare i ledarverksamheten.

Bo Bostrand

Resa 4-6 juni 2010 till invigningen av nya OPTAND TEKNIKLAND!

Optand Teknikland är namnet på det nya museiområdet i Optand utanför Östersund. Ägare till området och driftbolaget med samma namn är Militärmuseiföreningen i Jämtlands län, Svensk flyghistorisk förening region Jämtland/Härjedalen, Jämtlands Veteranbil-klubb och Jämtli (f.d. Jämtlands läns museum).. Lowissa Mannerheim heter bolagets nyutträdde VD sedan 1 januari 2009.

De föreningar som bildar Militärmuseiföreningen i Jämtlands län och som skall driva militärmuseet är: Kamratföreningen Försvarets tekniska officerare, Kamratföreningen Norrlands artillerister, Jämtlands flygflottiljs kamratförening och Fältjägarföreningen. Föreningen är också knuten till Sveriges Militärhistoriska arv (SMHA) och Statens försvarshistoriska museer (SFHM).

Militärmuseiföreningen har till ändamål:

- att tillvarata, vårda och levandegöra det militära kulturarvet genom att bl.a. utveckla ett gemensamt garnisonmuseum.
- att vara ett samarbetsorgan för däri ingående med-

lemmar

- att representera föreningarna i frågor av gemensamt intresse
- att sprida kännedom om Jämtlands läns försvarshistoria
- att aktivt verka för att traditionsbevarande verksamhet bedrivs
- att i övrigt bedriva verksamhet som främjar ovan nämnda ändamål
- att vara beredd motta och eller förvalta eventuella donationer direkt ställda till föreningen, därest inte sådana donationer skall förvaltas av medlemsorganisation. Museets föremål skall normalt ägas av någon av de fyra grundarföreningarna:

Föreningen Fältjägare i Stockholm planerar att arrangera en gemensam resa till Östersund för att delta i den festliga invigningen lördagen den 5 juni nästa år. Vi vill nu på detta stadium erfterhöra medlemmarnas intresse att delta i resan. Gör Din preliminära anmälan till Björn Wallin, e-post bwallin@3mail.se eller tel 08-560 44 525.

Vi uppskattar om sådan anmälan kan ske före 15 januari 2010 för styrelsens planering av transport, kostnad och logi.

Styrelsen

Beredskapstid – någonstans i Sverige

Fotograf ej känd.

Fältjägarernas IF har fyllt 100 år!

Den 10 oktober i år firades 100-årsringen vid en sammankomst på f.d. Officersmässen.

En innehållsrik minnesskrift över de 100 åren är nu under färdigställande med Claes Andersson som redaktör. Minnesskriften, som omfattar cirka 80 sidor, distribueras till medlemmarna i december. Vill Du bli medlem eller bara beställa minnesskriften kontakta:

Fältjägarernas IF,
Box 3105,
831 03 Östersund,
telefon: 070-21 51 093,
e-post: faltjagarnas.if@comhem.se

Priset är ännu inte fastställt, men meddelas senare på vår för-
enings webbsida.

Foto: Kent Norberg

Utdrag ur tal hållet av chefen I 19 överste Jan Mörtberg vid Garnisonens besöksdag i Boden 3 oktober 2009

”Ishöljda Norrland, slumrande prinsessa!
Ur oförvållad glömskas långa natt
Du vaknar ock med norrsken kring din hjässa,
i dina berg, du varsnar skatt på skatt,
ditt framtidshopp, som länge tynat, blommar,
ur dina malmfält växa rikedomar.
För länge värnlös stod din vida trakt,
nu skall du få vid Boden riddarvakt.”

Så förebådar skalden Carl David af Wirsén i *Vid Boden* stadens ankomst som skulle växa fram; från 1800-talets lilla kyrkby, så vackert belägen här i kärnan av ett sjösystem, nära stranden till Luleälvens sista mäktiga försar innan dess stilla utflöde i Bottenviken. Till 1900-talets stad, framträdande i sin roll för vårt försvar.

- - -

I Sverige och Finland högtidighåller vi i år tvåhundraårsminnet av Märkesåret 1809. Vi minns hur det gamla riket, efter 600 års gemenskap, delades, först i en stormaktsuppställning 1807 och sedan i ett krig, i

Finland 1808 och i norra Sverige 1809. Finland blev ett storfurstendöme i Tsarrysland och skulle i efterdyningar av den ryska revolutionen erövra sin frihet och så småningom under Andra världskriget försvara och säkra sin självständighet i tre blodiga krig.

Detta är ett öde som direkt undsluppit oss i den västra rikshalvan. Det är lätt att idag minnas att skotten vid Pitsundet i augusti 1809 skulle bli de sista på svenskt territorium (luftvärnseld och några bombfällningar under Andra världskrigets beredskap undantaget). Men, det visste vi inte då. I Danmark och Norge fanns stridskrafter beredda att angripa vårt land och vårt öde kunde blivit ett annat, vi kunde 1809 ha upphört som land och mött ett öde likt Polens. Nu blev det lyckligtvis inte så.

Sovjetunionens upplösning ledde till att Finland kunde lämna det kalla krigets ok av särskilda relationer med grannen i öster och de säkerhetspolitiska förändringarna gjorde att Sverige och Finland kunde söka sig in

i den europeiska gemenskapen. En gemenskap i vår världsdal som växt fram för att hantera eviga europeiska krig. Ett faktum som kan vara värt en tanke denna morgon.

En förändrad säkerhetspolitik ur det kalla krigets slut har givit vårt försvar utvecklade och nya uppgifter. Vår politik syftar ytterst till vår egen säkerhet, men minskade krav i vårt närområde och ökat internationellt samarbete i FN, i EU och i Nato, har som en god sida att vi kan delta med höjda ambitioner i det internationella fredsfrämjande arbetet. Detta gör att vi i Afghanistan kan vara med och bidra till att ge barn hopp om en bättre framtid, en framtid där också flickor kan gå i skola, där kampen för mat för dagen inte är det viktigaste och många gånger ouppnåeliga målet, där kvinnor får arbeta och där framtiden kan formas av de egna medborgarna. Kort sagt, allt det som vi svenskar fått efter 200 år av fred och som vi kan vara tacksamma för denna dag.

I fyra provinser kring staden Mazar-e-Sharif i norra Afghanistan verkar i denna stund det I 19-ledda förbandet FS17, sammansatt av ca 500 svenskar och finländare. Det är soldater som främst grundutbildats här i Boden och Arvidsjaur, som formats till plutoner och kompanier, stod i beredskap som NBG08 och slutligen tränades för en insats i Afghanistan. Där är de nu, de har varit utsatta för stora provningar och de har verkligen bestått provet – de visar praktiskt att den utbildning och det ledarskap som ni möter hos oss, det duger, det duger så bra och vi har all anledning att vara stolta över våra soldater och officerare. Jag ber var och en att skänka en tanke av tacksamhet och uppskattning till våra soldater som idag verkar för oss i internationell tjänst, i Afghanistan, i Kosovo, nyss hemkomna från Adenviken och på andra ställen.

Det är definitivt inte slut med detta. Sverige tar ansvaret för en ny EU-stridsgrupp med beredskap våren 2011 och ni som nu utbildas till soldater är en viktig del av detta. I 19 är ansvarig för bataljonsledning och ledningsförband. A 9 hoppas vi så småningom blir ansvarig för ett artilleriförband.

Men, nota bene, det är några av många internationella uppgifter som soldater och officerare från Boden kan vara aktuella för. I det nationella försvaret väntar så krigsplacering i insatsförband och möjlighet bli en del av det viktiga hemvärnet. Vår uppgift är därmed att utbilda soldater, officerare, förband både för de internationella uppgifterna och för den nationella dimensionen av vårt försvar.

Vårt uppdrag är kort och gott Sveriges säkerhet för vårt land och vårt folk, målet är att bevara vårt lands frihet och vårt oberoende. Det är stora ord, men det är samtidigt ett sätt att påminna oss i försvaret i vardagen om vår grund, helt enkelt varför vi finns till. Det är ett allvarligt, viktigt och stort uppdrag att vara soldat i Sveriges försvar, ett allvar som ytterligare kommer att framkomma när Force Commander NBG11, brigadgeneral Stefan Andersson om en stund kommer att meddela er soldaterinran.

Det är mycket som kan sägas om försvaret i norra Sverige. Det är en synnerligen väl lämpad plats för att utbilda och dana soldater och officerare i markstrid – jägare, pansarsoldater och ingenjörer på I 19, artillerister på A 9 samt hemvärnet – understöd av flygstridskrafter från F 21. Vi kan göra detta direkt ur vår gruppering på stora, utmärka övnings- och skjutfält och i ett nästan fritt luftrum. Vi har varit duktiga på rekrytering såväl till officersyrket som till internationell tjänstgöring och det är vår förvissning att bland er värnpliktiga finns många blivande kollegor i försvaret på hemmaplan och i uppdrag utomlands. Vi har en långt driven garnissonssamordning som vi är stolta över. Vi finns i ett subarktiskt klimat som danar, vilket höstens antågande börjar vittna om. Sist, men inte minst är vi närvarande i den strategiskt mycket intressanta, viktiga och uppmärksammade Barentsregionen med energitillgångar och nya transportleder! ■

Fältjägarföreningen arrangerar

Armfeldts Karolinermarsch 2010

I samarbete med Åre församling, Fältjägargruppen och Jamtli arrangerar Fältjägarföreningen i Östersund ånyo en Karolinermarsch till åminnelse av den ödesdigra marschen nyåret 1718-1719, då 3000 karoliner under befäl av general Carl Gustaf Armfeldt vid återtåg från Norge fälldes av en snöstorm på fjället.

Marschen genomförs med samling i Ånn den 20 mars, går via Tydal, Storerikvollen, Blåhammaren, Storulvån, Handöl och avslutas i Ånn den 23 mars 2010. Ytterligare information finns att läsa på vår webbsida www.ffjs.se eller fås per telefon:

Christer Borgsten 0640-230 60

Joachim Nässil 070-548 21 32

Kan siffror tala?

Föreningens webbsidor har nu varit ute på Internet till allmänt beskådande i drygt två år. Innehållet har successivt utökats. Redaktörerna Michael Calmhede och Jan Henrik Bergqvist har svarat för innehållet. Ingenjören bakom funktion och layout har huvudsakligen varit Michaels son Viktor.

Vi har nu ställt oss frågan hur många besök sidorna fått, vilka sidor som besökts mest, hur våra sidor hittats och varifrån besöken kommit. Allt detta kan man få svar på med särskilda statistikprogram och Viktor berättar:

1 oktober 2008 – 1 oktober 2009 har webbsidorna fått 6277 besök. Det ha visats 19497 sidor. 25 % besöker sidan direkt på vår webbadress, 43 % hittar oss via Google, 9 % hittar oss via SMK R, 5 % hittar oss via Fältjägarna i Östersund (faltjagarna.se) och 4 % via Försvarsmakten (mil.se).

Populära sökord via Google:

1. fältjägare	863
2. i5	107
3. jämtlands fältjägarregemente	46
4. jämtlands fältjägare	40
5. laura swaan wrede	37
6. ffjs	35
7. sture fornwall	31
8. i5 östersund	29
9. fältjägarföreningen	25
10. hedersmedlem	19

Vilka sidor har varit populärast att besöka?

1. förstasidan	5809
2. i-5	1454
3. aktiviteter	1326
4. i-5 historia	1046
5. föreningen	782
6. länkar	775
7. dagboken	696
8. i-5 / nostalgi	638

Endast ett besök per dag och dator räknas! Här kan konstateras att många går in på förstasidan för att sedan gå vidare till föreningsaktiviteter, föreningens och regementets historia samt den nostalgiska delen där olika emblem visas. Där hittar man också flera marscher knutna till regementet som framförs av rege-

mentets egen musikkår, troligen inspelat 1957, samt regementets igenkänningssignal. Just dessa sidor är nog webbsidornas flaggskepp. 20-talet personer har också via webbsidorna anmält intresse för medlemskap.

Var bor då de som besökt våra webbsidor?

Här toppar av naturliga skäl storstadsområdena och Östersund:

Hela riket	6018
Stockholm	2589
Bromma	1024
Östersund	309
Solna	267
Göteborg	211
Malmö	115
Umeå	62
Västerås	44
Gävle	40
Sundsvall	36

– och därefter en jämn spridning över riket.

Världen i övrigt

Föreningens webbsidor har besökts över HELA jordklotet, ja i varje fall från 37 länder, nästan alla europeiska länder! Vi har haft ströbesök från Australien, Vietnam, Malaysia, Kina, Filippinerna, Förenade Arabemiraten, Brasilien, Nepal, Afghanistan, Vitryssland, Ryssland, Libanon, Estland, Lettland, Canada och slutligen USA, som står med 47 besök (troligen mest från vår 96-årige hedersmedlem Kjell Lagerström i New York?!).

Även om besökarna stannar på våra sidor genomsnittligt tre minuter så skall man räkna bort alla som snabbt söker sig till något annat. Övriga besökare stannar och läser ju betydligt mer för att få information. Vi får därför känna en viss tillfredsställelse att föreningens webbsidor fyller sitt syfte som informationsförmedlare.

Vår ambition är att ofta uppdatera sidorna! Välkommen även Du att besöka oss på denna webbadress: www.ffjs.se

*Webbredaktörerna
Michael och Jan Henrik*

Medlemskap i *Föreningen Fältjägare i Stockholm*
kan smidigt anmälas på www.ffjs.se, första sidan!

Sture Fornwall

*24/4 1919 †9/8 2009

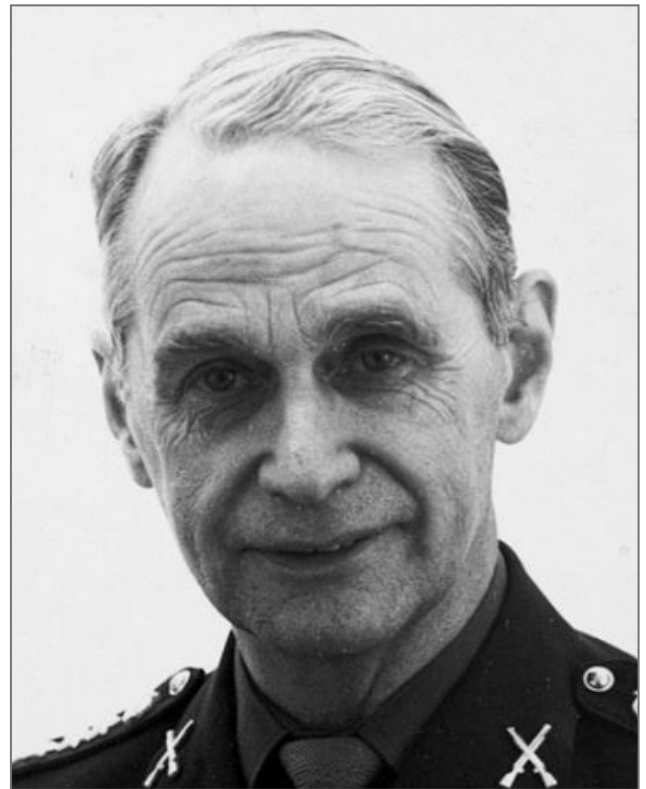
Översten av första graden Sture Fornwall, Saltsjöbaden har efter en tids sjukdom avlidit 90 år gammal. Hans närmaste är dottern Charlotte samt dotterdottern Caroline med familj. Sture Fornwall föddes i Gävle och växte upp i Uppsala där han tog studentexamen 1938.

Fornwall valde i skuggan av andra världskriget att bli yrkesofficer. Han blev 1942 fänrik vid Hälsingarna i Gävle. Han genomgick de sedvanliga militära skolorna och blev generalstabsofficer 1961. Efter kaptenstjänst vid Livgrenadjärerna i Linköping utnämndes han till major och stabschef vid III milostaben i Skövde. Han var chef för svenska FN-bataljonen 27G i UNEF I under april–okt 65. 1968 utnämndes han till överste och chef vid Kungl Jämtlands fältjägarregemente i Östersund. I samband med omorganisationen av arméns regementen och försvarsområden 1974 utnämndes han till överste av första graden och befälhavare för Jämtlands försvarsområde, I 5/Fo22. Han utvecklade denna organisation som i samarbete med länsstyrelsen blev en effektiv länk i totalförsvaret. Innan han avslutade sin militära karriär och sitt sista år som regementschef var han chef med generalmajors grad för övervakningskommissionen i Korea under april–oktober 1978. Sammanlagt var han regementschef i 11 år. En lång tid att både påverka och prägla regementet och dess omgivning.

Sture Fornwall var en chef av den gamla stammen. Han var orädd och tålde inga potemkukulisser. Småpåvarnas tid var förbi. Han krävde ordning och reda samt ställde höga och utvecklande krav inte minst på de yngre officerarna. Hans mål var stil och sammanhållning i syfte att skapa förband med god förmåga särskilt under vinterförhållanden.

Han fullföljde en lång tradition vid regementet att uppmuntra utlandstjänstgöring, kommanderingar till skolor och att utöva idrott med militär anknytning. Under Fornwalls ledning genomfördes ”Armfeltmarschen”, 250 år efter truppernas återtåg över gränsfjällen i synnerligen hårt väder 1–3 januari 1969. Han var 1968–72 ordförande i Jämtland-Härjedalens friidrottsförbund.

Bakom hans mycket bistra och kärva yttre så fanns en god portion humor som kom fram på äldre dagar. Han skrattade högt och länge åt de skämt som drabbade honom vid subalternernas Lillejular. Sture Fornwall fick leva ett långt och rikt liv. Efter pensionering flyt-

tade han med hustrun Marianne till Skåne med vinterboende i Frankrike. Han var 1987–88 ordförande i Svenska Rivieraklubben. Hustrun Marianne avled 1991. År 2005 flyttade han till Saltsjöbaden för att komma närmare de sina. När Sture den 24 april firade sin 90-årsdag var lägenheten fylld av anhöriga och vänner. Han gladdes mycket åt uppvaktningen.

Han var en uppskattad och trogen gäst vid Fältjägarträffarna i Stockholm och in i det sista höll han fast vid devisen: ”En gång Fältjägare, alltid Fältjägare.”

Karl-Evert Englund,
f.d. chef Jämtlands fältjägare

Ingvar Gustafsson,
f.d. chef Jämtlands fältjägare

Thor-Lennart Loo,
ordförande i Föreningen Fältjägare i Stockholm

Carl Björemann,
f.d. ordförande i Föreningen Fältjägare i Stockholm

Sture Fornwall var
Hedersmedlem i
Föreningen Fältjägare i
Stockholm.

Text och foto: Fältjägarbulletinens reporter på plats, Ingvar Gustafsson.

Den världskända japanska restaurangen Mikado i Grytan brann ned för några år sedan. Nu har krögaren byggt en ny restaurang på Taktiska knölen, strax väster om Jägarvallen.

Mitt på kaserngården finns ett idrottsområde byggt 2008.

På kaserngården, rakt nedanför gymnastikhuset, har tillkommit en anläggning för skateboardåkare.

Stallgatan heter numera Infanterigatan. Skylten sitter på gamla huvudförrådet.

T.v.: Lugnet har fått en omfattande upprustning och är numera platsen för ledningen av Fältjägaren Fastigheter AB:s och PEAB:s huvudkontor. Dagtorpet med ladugård är flyttat till Jamtli. Ladan som stod öster om torpbyggnaden finns vid officersskårens stugor i Storvallen och blir där sannolikt ny bastubyggnad. Rytthärbret från Aspås är återfört till Aspås och hembygdsföreningen där. Fotografen har stått på platsen för ladugården.

T.h.: Nedanför Lugnet och längs Infanterigatan har uppförts ett nytt hus, en förskola. Bortom detta hus, ovanför taket, skymtar man gamla sjukhuset och till höger ser vi gamla badhuset, där vi kunde duscha varmt.